

Til lovforslag nr. L 27. Betænkning afgivet af Retsudvalget den 4. maj 2005

Betænkning

over

Forslag til navnelov

[af familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 10 ændringsforslag til lovforslaget. Familie- og forbrugerministeren har stillet ændringsforslag nr. 9. Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1-8 og 10.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 23. februar 2005 og var til 1. behandling den 10. marts 2005. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Tidligere behandling

Lovforslaget er en genfremsættelse af lovforslag nr. L 152 fra folketingsåret 2004-05, 1. samling.

Høring

Lovforslaget bygger på Navnelovsudvalgets betænkning nr. 1446/2004 om personnavne. Betænkningen har været sendt i høring. Den 13. januar 2005 sendte familie- og forbrugerministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget. Høringssvarene og høringsnotatet er genomdelt som bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 2 skriftlige henvendelser fra Ras-

mus Paludan, København Ø, og 1 skriftlig henvendelse fra Helle Wertoff, Hvidovre.

Familie- og forbrugerministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 8 spørgsmål til familie- og forbrugerministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* (udvalget med undtagelse af DF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af familie- og forbrugerministeren stillede ændringsforslag.

Et mindretal (RV, SF og EL) bakker helhjertet op om den liberalisering af reglerne om personnavne, som lovforslaget lægger op til. RV, SF og EL betragter en persons navn som først og fremmest et privat anliggende og kun i anden række noget, samfundet bør interessere sig for. Lovforslaget afspejler også mindretallets ønske om at skabe et åbent og rummeligt samfund med plads til forskelligheder. RV, SF og EL ønsker dog samtidig at give tilkende, at mindretallet betragter civilregistreringen, herunder navnregistreringen, som en naturlig myndighedsopgave, der hører hjemme i kommunerne og ikke i folkekirken. Derfor tager mindretallet principielt afstand fra, at ministerialbogsføreren med loven tildeles et ansvar i forbindelse med navngivning og navneændringer.

Et *mindretal* i udvalget (DF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag. Hvis de af Dansk Folkeparti stillede ændringsforslag forkastes, vil Dansk Folkeparti stemme imod lovforslaget ved 3. behandling.

Dansk Folkeparti finder det problematisk, at ægteskabet ligestilles med et papirløst forhold. Endvidere er det efter Dansk Folkepartis opfattelse udtryk for historieløshed, at beskyttelsen af slægtsnavne bliver forringet. Der er flere punkter i den nye navnelov, som DF finder kritisable. Dansk Folkeparti har derfor stillet en række ændringsforslag, som efter DF's opfattelse vil rette op på nogle af de forhold, som DF finder kritisable. Overordnet set er DF modstandere af den liberalisering, som der er lagt op til. DF er dog villig til at stemme for lovforslaget, hvis dele af DF's kritik bliver imødekommet af et flertal i Folketinget.

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit, Siumut og Fólkaflokkurinn var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (DF):

Til § 2

1) I *stk. 1* ændres »1.000« til: »3.000«.

[Grænsen for ikkebeskyttede efternavne hæves til 3.000]

Til § 3

2) I *stk. 1* ændres »1.000« til: »3.000«.

[Grænsen for beskyttelse af efternavne hæves til 3.000]

Til § 4

3) I *stk. 1, nr. 4*, udgår 2. *pkt.*

[Ændringsforslaget er en konsekvens af ændringsforslag nr. 5]

Til § 5

4) Overskriften før paragraffen affattes således:

»Ægtefællers efternavne«.

[Ændringsforslaget er en konsekvens af ændringsforslag nr. 5]

5) *Stk. 2* udgår.

[Ligestilling mellem ægtefæller og samlevende fjernes]

6) Efter *stk. 1* indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 01.* En tidligere ægtefælles efternavn kan ikke gives videre til en ny ægtefælle, medmindre den tidligere ægtefælle har givet sin tilladelse.«
[Forbud mod at give en tidligere ægtefælles efternavn videre til ny ægtefælle]

Til § 7

7) I *stk. 1, nr. 3*, udgår 2. *pkt.*

[Ændringsforslaget er en konsekvens af ændringsforslag nr. 5]

Til § 11

8) I *stk. 1, nr. 5* og 7, udgår 2. *pkt.*

[Ændringsforslaget er en konsekvens af ændringsforslag nr. 5]

Af *familie- og forbrugerministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

9) I *stk. 2, 3. pkt.*, ændres »*stk. 1, nr. 3* og 5-7,« til: »*stk. 1, nr. 1, 3* og 5-7,«.

[Ændringsforslaget forhindrer, at man tager et fornavn som efternavn]

Af et *mindretal* (DF):

Til § 12

10) I *stk. 1* indsættes som 2. *pkt.*:

»Som fornavn må ikke vælges et navn, som kan blive til ulempe for barnet.«

[Forbud mod fornavne, som kan være til ulempe]

Bemærkninger

Til nr. 1 og 2

Ifølge lovforslaget er efternavne, der her i landet bæres af 1.000 personer eller færre, beskyttede og kan ikke tages af andre. Det foreslås i æn-

dringsforslagene at hæve grænsen til 3.000 personer.

Til nr. 3, 4, 7 og 8

Ændringsforslagene er en konsekvens af ændringsforslaget nr. 5.

Til nr. 5

Ifølge lovforslaget kan en samlevende person, som lever i et ægteskabslignende forhold, tage den andens efternavn med dennes samtykke. Med ændringsforslaget udgår denne mulighed fra lovforslaget.

Til nr. 6

Det foreslås, at en tidligere ægtefælles efternavn ikke kan gives videre til en ny ægtefælle, medmindre den tidligere ægtefælle har givet sin tilladelse.

Til nr. 9

Sondringen mellem fornavn og efternavn er en central del af den danske navneskik. Man kan derfor normalt ikke tage et fornavn som efternavn.

Sådan som § 11, stk. 2, 3. pkt., i lovforslaget er formuleret, ville det være muligt at få et fornavn som efternavn. Dette skyldes, at man efter lovforslagets § 11, stk. 1, nr. 4, kan tage et fornavn som mellemnavn. Bortkastes et sådant mellemnavn senere, vil det uden den foreslåede ændring kunne generhverves som mellemnavn efter lovforslagets § 11, stk. 1, nr. 1. Herefter ville navnet kunne tages som efternavn efter lovforslagets § 4, stk. 1, nr. 3. Ændringsforslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 4, stk. 3, hvorefter man ikke kan tage et mellemnavn som efternavn, hvis mellemnavnet er erhvervet i medfør af § 11, stk. 1, nr. 4 (fornavn som mellemnavn). Med ændringen sikres, at et fornavn, der ønskes som mellemnavn, altid erhverves efter § 11, stk. 1, nr. 4, hvorefter det ikke senere kan erhverves som efternavn.

Til nr. 10

I den nugældende lov om personnavne er det ikke tilladt at vælge et fornavn, som kan være til ulempe for barnet. Med ændringsforslaget fastholdes denne bestemmelse i lovforslaget.

Birthe Rønn Hornbech (V) Leif Mikkelsen (V) Karsten Nonbo (V) Søren Pind (V)

Peter Skaarup (DF) fmd. Kim Christiansen (DF) Hans Kristian Skibby (DF) Tom Behnke (KF)

Charlotte Dyremose (KF) Frode Sørensen (S) Lissa Mathiasen (S) Morten Bødskov (S)

Per Kaalund (S) Elisabeth Arnold (RV) Simon Emil Ammitzbøll (RV) Anne Baastrup (SF) nfmnd.

Line Barfod (EL)

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit, Siumut og Fólkaflokkurinn havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Fólkaflokkurinn (FF)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 27

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat over betænkning nr. 1442/2004, fra familie- og forbrugerministeren
2	Henvendelse af 6/3-05 fra Rasmus Paludan, København Ø, vedrørende forslag til overgangsbestemmelse
3	Oversigt over lovforslaget
4	Udkast til tidsplan
5	Tidsplan som fastlagt på udvalgsmøde den 17/3-05
6	Henvendelse af 10/4-05 fra Rasmus Paludan, København Ø, vedrørende familie og forbrugerministerens kommentar til hans tidligere henvendelse af 6/3-05
7	Henvendelse af 20/4-05 fra Helle Wertoff, Hvidovre, vedrørende retten til at videregive sit efternavn.
8	1. udkast til betænkning
9	2. udkast til betænkning
10	3. udkast til betænkning
11	Ændringsforslag fra familie- og forbrugerministeren

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 27

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelse af 6/3-05 fra Rasmus Paludan, København Ø, vedrørende forslag til overgangsbestemmelse i L 27, og ministerens svar herpå
2	Spm. om bærer af slægtsnavn i udlandet, og ministerens svar herpå
3	Spm., om navneloven gælder alle eller kun danske statsborgere, til familie- og forbrugsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om at hæve grænsen fra 1.000 til 3.000 forekomster, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om hensigten med § 7, til familie- og forbrugsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om ministerens kommentar til ændringsforslag, til familie- og forbrugsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om ministerens kommentar til henvendelse af 10/4-05 fra Rasmus Paludan, København Ø, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om ministerens kommentar til henvendelse af 20/4-05 fra Helle Wertoff, Hvidovre, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå